

'best-seller'

LA 'TRAGIFARSA' DE LA VIDA

CARLES GELI

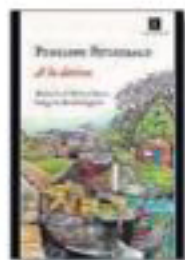
En principi estan totes a port, lligades, però les vides dels habitants de les barques van tan a la deriva, estan tan malmeses, com moltes de les embarcacions mateixes. Hi ha la que fa aigües, literalment, pels quatre costats, potser com l'artista que l'habita, que se la vol treure de sobre; hi ha la que està fardada de productes de contraban, però que tots fan veure que no ho saben,

de la mateixa manera que el seu propietari mira cap a un altre cotó sobre el que fa el seu amic delinqüent; en una altra (de nom tan intencionat com *Lord Jim*), un punt fastuosa, un matrimoni s'ofega malgrat les aparenances, i potser per fugir d'això el marit, empresari a la baixa, es dedica intensament a fer com de president d'aquesta particular comunitat de veïns. En aquest ambigu barri hi ha la barca *Grace*, on viu la jove canadense Nenna James amb les seves dues filles petites, sense voler admetre que el fet que el seu

marit anglès visqui tot sol a ciutat amb l'excusa que s'asfixia al vaixell és el primer pas perquè no torni mai més al seu costat.

Com ja va fer a la ara tan coneguda *La llibreria* (1978) per l'adaptació cinematogràfica de Coixet, la tan tardana com exquisida escriptora que va ser l'anglesa Penelope Fitzgerald (1916-2000) va basar-se en fets autobiogràfics per confeccionar aquesta obra es-

crita el 1979 i que beu dels dos anys llargs, els més complexos i sordids de la seva vida, que va passar amb els seus tres fills en una barca sobre el Tàmesi a Battersea Reach, davant la impossibilitat de tenir pis a la capital. Són els primers anys de la dècada dels seixanta, i és aquest context sociocultural el que fa de paisatge de fons d'una obra on Fitzgerald es mostra molt més madura (per menys barroca i marcadament sentimental) que a la seva emblemàtica novel·la anterior: el lector tindrà la sensació que ho sap tot

A LA DERIVA
Penelope Fitzgerald
Traducció de
Mariano Peyrou
Impedimenta
224 pàg. / 20,50 euros

Novel·la romàntica, de Santiago Rusiñol (1894). / MNAC

de la vida i la manera de pensar d'aquests particulars veïns, malgrat que, si s'hi fixa, veurà com Fitzgerald li ha donat només un parell de detalls, no més de tres o quatre pinzellades, com si fossin d'un quadre de Turner. "Explicar-li massa de detalls és insultar-lo", defensava l'escriptor, que arribaria a ser finalista del Booker Prize en quatre ocasions i que el guanyaria merescudament aquell 1979 amb aquesta obra, malgrat que es fes córrer que va ser una solució diplomàtica d'un jurat partit entre Golding i Naipaul.

Els personatges no semblen especialment preocupats per viure contra corrent, com demostren les filles de la protagonista, tot i així gairebé més sensates que la seva mare, que molts cops sem-

bla no adonar-se de la precarietat en què viuen totes plegades. Ajuda a aquesta sensació l'exquisit tacte i gust que emana de l'estil de Fitzgerald i que pot tenir la seva metàfora en la mena de peces que les nenes rescats del fang en les venes excursions i que després venen: pertanyen al món de William Morris, tot i que només en són fragments...

Com portades pel mateix balanceig del riu, les vides i esperances ancorades d'aquesta gent fluctuen entre la desgràcia interior i una mena de felicitat. No queda clar. Fitzgerald, admirada per Julian Barnes, A. S. Byatt o Alan Hollinghurst (que aquí en fa el pròleg), va definir aquesta novel·la com "una tragifarsa". Com la vida mateixa, vaja.

Tres raons per recomanar-lo

1. De les millors novel·les de l'autora de *La llibreria*, amb la qual guanyà el prestigiós Booker Prize, on quedà finalista tres cops més.
2. Un bonic pols vital de gent que viu potser contra corrent, però que per això mateix possiblement és més a prop de la felicitat. O no.
3. Per fuir d'un estil sobri, elegant i d'una magnètica seducció ambiental, que gaudeix d'admiradors de la talla de Julian Barnes i A.S. Byatt.

i a més a més...

EL LLEGAT DELS ESPIES / EL LEGADO DE LOS ESPÍAS

John Le Carré
Traduccions de L. Font / C. Conde
Ed. 62 / Planeta
320 / 384 pàg. / @ 12,99 euros

Al darrer tram de la seva vida, el gran mite de la novel·la d'espionatge ha escrit molt més que un llibre superlatiu (cap sorpresa) i que un comiat de traça per al personatge que més ha definit la seva bibliografia—George Smiley, el culte, imperforable i melancòlic cap de l'MI6—: ha signat una crepuscular i demolidora reflexió sobre la tasca dels espies durant la Guerra Freda, que és el mateix que dir que ha presentat una esmena a la totalitat del nutrient bàsic de la seva carrera. La investigació de les presumptes irregularitats comeses pel Circ dècades enrere durant l'extracció d'un agent que va acabar tràgicament—fets desvaats a la mitjana *L'espia que tornava del fred*—permet a Le Carré revisar críticament la feina dels serveis secrets britànics i lamentar el trencament actual dels lligams de la Gran Bretanya amb Europa.

LA PRINCESA PROMESA / LA...

William Goldman
Traduccions de P. Aguiló / C. Filippetto
Àtic dels Llibres / Ático de los Libros
384 / 392 pàgines. 19,90 euros

Amor, odi i venjança són tres elements clau per activar la passió. I d'això n'està farcit, en quantitats gairebé inassimilables, aquest clàssic de les novel·les d'aventures, escrit fa 45 anys, però que ara arriba en català. El ritme trepidant és degut, en part, a l'agilitat d'uns diàlegs amb força i ben travats. Res de sorprenent: l'autor és un reconegut guionista, amb dos Oscars (*Tots els homes del president* i *Dos homes i un destí*), i autor del thriller *Marathon Man*. "M'agrada bombardejar els lectors amb sorpreses perquè no s'avorreixin", diu. I a fe de Déu que ho fa: la bellíssima Buttercup, després de creure mort el seu estimat, accepta casar-se a desgrat amb el malvadíssim príncep Humperdinck. Però la segresten el millor espadatxí del món, la més intel·ligent i el més forçut, i a aquests, alhora, els persegueix un misteriós cavaller negre... A gaudir!

LA DONA A LA FINESTRA / LA MUJER EN LA VENTANA

A. J. Finn
Traduccions d'I. Estany / Anueva
Rosa dels Vents / Grijalbo
487 / 538 pàg. 19,99 euros

A. J. Finn—un best-seller global amb la seva primera novel·la— agafa un leitmotiv sense dubte de moda—protagonista femenina amb problemes d'estabilitat emocional, ergo, narrador potencialment no fiable, és testimoni (o potser no) d'uns fets terribles que posaran a prova el seu enteniment— per sacsejar-lo de forma enginyosa i estimulante. En aquesta línia, l'agorafòbia manté la psiquiatra Anna Fox (asiant malaltissa del cinema negre clàssic) lluny dels seus i tancada a casa, bevent massa, consumint pel·lícules clàssiques i tafanejant la vida dels veïns a la finestra paranoica. I de cop... sang, inderoga i molta por. Un pageterno de manual pensat al mil·límetre que col·loca amb encert girs argumentals i que, si fos una sèrie de televisió, exigiria, clarament, un *binge watching*.

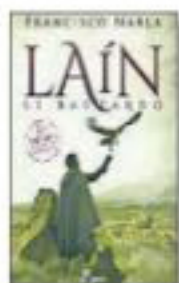
No és una història de fades i ventafocs: hi ha molta traveta i molta garrotada. Són dones que barregen el candor amb la gosadia, tal com perfila l'autora d'*El temps entre costures* o *La missió de l'oblit* el caràcter de les seves darreres protagonistes, les germanes Arenas, que a 20 anys han d'agafar les regnes de la vella casa de menes El Capità, que el seu pare, emigrant, va fundar a la Nova York dels anys trenta i que elles, a la mort del pro-

LES FILLES DEL CAPITÀ / LAS HIJAS DEL CAPITÁN

Maria Dueñas
Columba / Planeta
624 / 608 pàg.
22,50 /
@ 12,99 euros

genitor, transformen en club nocturn. Són també paradigma dels 40.000 espanyols que, als anys trenta, van buscar fortuna i es van concentrar al sud de Chelsea i al nord de Greenwich Village, amb locals mítics com el restaurant Jai Alai o el nightclub El Chico, que surten a la novel·la, com els personatges Xavier Cugat i Rita Hayworth... A molts els va costar tornar per la Guerra Civil i, després, per la guerra mundial. Alguns ni ho van intentar.

LAÍN, EL BASTARDO

Francisco Narla
Edhasa
760 pàgines
24 euros

La flamant guanyadora del primer premi Narratives Històriques d'Edhasa, *Laín el bastardo*, de Francisco Narla, és una gran aventura a l'edat mitjana del segle XIII que ens porta des de Galícia fins a l'imperi dels mongols, passant per Venècia, el Regne de Jerusalem i Alamut. Relat d'iniciació del fill il·legítim fins a l'home i l'heroi, la novel·la, en la qual surten abundantment els templers—que sempre és un punt—, és

també la història d'una venjança i un fresc ambiciós de l'edat mitjana. Narla (Lugo, 1978), bon coneixedor del gènere amb novel·les com *Assisa* admirador d'*El merge*, de Noah Gordon, i alguna cosa hi ha aquí, a més d'un itinerari geogràfic semblant, d'aquella novel·la. Per detall que mostra l'autor tant en la falconeria com en els efectes de la vira d'una balista en clavar-se en un rostre.